

۲۰۲۱/۰۷/۰۹

سید ذوالمجد عالمشاهی

سهم ارث دختر ها در قرآن بانگرش تازه

پیش از ورود به بحث دو نکته شایسته گفتن است . نخست این که در این آیت پاک "معیار" تقسیم ارث تعداد دختر هاست که یک دختر است یا دوتا و یا سه و بیشتر از آن . سبب آن این که در زبان عربی بر خلاف زبان های دیگر اعداد به مفرد و جمع تقسیم نمی شوند بلکه تثنیه هم دارند. یک مفرد است ، دو تثنیه است و سه و بیشتر از آن جمع می باشد. علت تقسیم بندی تعداد دخترها به سه دسته در مساله ارث هم بر همین مبناست . آیت 11 سوره النساء را با هم ببینم .

اول یک دختر:

"و ان كانت واحدة فلها النصف" اگر یک دختر بود نصف "میراث" حق اوست . همان طور که در بالا ذکر آن رفت در این آیت تعداد دختر ها ذکر می شود و می دانیم که حتما این دختر یک برادر و یا برادرها دارد در غیر آن نصف (پنجاه فیصد) سهم او نمی شد بلکه تمام آن (صد فیصد) سهم او بود. پس در این حالت اگر یک دختر است سهم او پنجاه فیصد است و پنجاه فیصد دیگر سهم پسر و یا پسر هاست.

دوم دو دختر:

" للذکر مثل حظ الانثیین " بهره پسر دو برابر دختر است . اگر دو دختر است پس حتما یک پسر و یا پسرهای هستند در غیر آن صد فیصد میراث به همین دو دختر می رسد. در این جا خداوند معیار اندازه گیری را بما می دهد . سهم یک پسر دو چند سهم دو دختر می شود یعنی برای هر دختر بیست و پنج فیصد و برای پسر یا پسر ها پنجاه فیصد تا صد فیصد کامل شود، یعنی اگر دو دختر باشند در هر صورت و همیشه سهم شان پنجاه فیصد میراث هست و پنجاه فیصد دیگر آن از یک پسر و یا پسر ها ست . برداشت نادرست در سهم دو چند پسر ها از میراث ، ناشی از خوانش اشتباه همین بخش آیت پاک است . همین بخش آیت نشانگر عدالت جنسیتی هم هست .

سوم سه دختر و یا بیشتر:

"فان کن نسا فوق اثنتین فلهن ثلثا ما ترک." اگر دختران بیشتر از دو تا باشند دو سوم میراث متعلق به آنهاست. باز می بینیم که معیار تعداد دختر هاست. در این جا دو سوم ارث از دختر ها و یک سوم از پسر و یا پسر هاست . در این جا رحمت خداوند بر دختران بیشتر از پسران است شاید چون تعداد زیاد میشود سهم شان اندکی بیشتر شود.

دیده می شود که در حالت اول سهم یک دختر پنجاه فیصد است ، در حالت دوم سهم دو دختر باز پنجاه فیصد است و در حالت سوم سهم سه دختر و یا بیشتر دو سوم است . تعداد پسران ذکر نشده است و تابع سهم دختر ها هستند. مثال عددی آن مثلا به این شکل :

ارث باقیمانده. ده هزار دالر. حالت اول ، سهم یک دختر بی برادر (ده هزار) ، با برادر یا برادرها (باز هم پنج هزار)، حالت دوم. سهم دو دختر بی برادر یا با برادر ها (ده هزار) و با برادر و یا برادر ها (پنج هزار) و حالت سوم ، سه دختر و یا بیشتر . بی برادر یا با برادر ها (ده هزار) با برادر و یا برادر ها (شش هزار و شش صد و شصت و شش)

د پانو شمیره: له 1 تر 1

افغان جرمن آن لاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دلیکنې د لیکنيزې بڼې پاڼوالې د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولئ